

HOTĂRÂREA TRIBUNALULUI DE PRIMĂ INSTANȚĂ (Camera întâi extinsă)
18 septembrie 1996*

Postbank NV
împotriva
Comisiei Comunităților Europene

„Concurență - Procedură administrativă - Comunicarea privind obiecțiunile și procesul-verbal de audiere - Decizie prin care Comisia a acceptat prezentarea acestor documente, de către terți față de procedura administrativă, în cadrul unor proceduri judiciare naționale - Act supus căilor de atac - Secret profesional - Secrete de afaceri”

Cauza T-353/94

În cauza T-353/94,

Postbank NV, societate de naționalitate olandeză, cu sediul în Amsterdam, reprezentată de O. W. Brouwer și F. P. Louis, avocați în Baroul din Bruxelles, cu domiciliul ales în Luxemburg, la cabinetul lui M. Loesch, 11, rue Goethe,

reclamantă,

împotriva

Comisiei Comunităților Europene, reprezentată de domnii B. J. Drijber și W. Wils, membri ai serviciului juridic, în calitate de agenți, cu domiciliul ales în Luxemburg, la domnul Carlos Gómez de la Cruz, membru al serviciului juridic, Centre Wagner, Kirchberg,

pârâtă,

având ca obiect o cerere de anulare a deciziei Comisiei, conținute în scrisorile acesteia din 23 septembrie 1994 și 3/4 octombrie 1994 și care accepta ca anumite întreprinderi terțe să prezinte, în cadrul procedurilor judiciare naționale, comunicarea privind obiecțiunile și procesul-verbal de audiere pe care Comisia le-a transmis acestora în cursul unei proceduri administrative,

TRIBUNALUL DE PRIMĂ INSTANȚĂ
AL COMUNITĂȚILOR EUROPENE (Camera întâi extinsă),

compus din domnii A. Saggio, președinte, C. W. Bellamy, A. Kalogeropoulos, doamna V. Tiili și domnul R. M. Moura Ramos, judecători,

grefier: domnul J. Palacio González, administrator,

având în vedere procedura scrisă și în urma procedurii orale din 14 decembrie 1995,

pronunță prezenta

Hotărâre

---

* Limba de procedură: olandeza.

Situația de fapt și procedura

Procedura în fața Comisiei

1 Postbank NV (denumită în continuare „Postbank”), societate cu sediul în Țările de Jos, face parte din „Gemeenschappelijke Stortings — en Acceptgiro Procedure” (Convenția privind procedura comună de procesare a ordinelor de plată/transfer, denumită în continuare „acordul GSA”). Acest acord a fost încheiat între mai multe bănci olandeze și instituie o procedură comună de procesare a ordinelor de plată/transfer prin intermediul formularelor de plată prin virament preimprimate, lizibile prin cititor optic.

2 La 10 iulie 1991, acesta a fost notificat Comisiei de către Nederlandse Vereniging van Banken (asociația olandeză a băncilor, denumită în continuare „NVB”), în temeiul articolului 4 din Regulamentul nr. 17 al Consiliului din 6 februarie 1962, primul regulament de punere în aplicare a articolelor 85 și 86 din tratat (JO 1962, 13, p. 204, ediție specială în limba română: capitol 08 volum 01, p. 3 – 5, denumit în continuare „Regulamentul nr. 17”). În cursul procedurii administrative, acesta a fost modificat, în special în ceea ce privește sistemul de tarife.

3 Ulterior notificării, Comisia a fost sesizată prin mai multe plângeri ale utilizatorilor modelului de transfer în cauză. Aceste plângeri erau făcute împotriva anumitor bănci, inclusiv reclamanta.

4 Comisia a adresat cereri de informații societății NVB și altor bănci olandeze, în conformitate cu articolul 11 din Regulamentul nr. 17. În special, între 1991 și 1992, a solicitat și a obținut de la reclamantă, în trei rânduri, informații și documente.

5 La 14 iunie 1993, aceasta a adresat societății NVB o comunicare privind obiecțiunile referitoare la acordul GSA și a stabilit audierea părților implicate la 28 octombrie 1993.

6 NVB a răspuns la comunicarea privind obiecțiunile prin scrisoarea din 17 septembrie 1993.

7 Audierea părților implicate a avut loc în fața Comisiei la 28 octombrie 1993.

Procedurile în fața instanțelor naționale și cererea de prezentare, în fața acestora, a documentelor din procedura administrativă pendinte în fața Comisiei

8 În 1992, NUON Veluwe Nutsbedrijven NV (denumită în continuare „NUON”) și Maatschappij Elektriciteit en Gas Limburg NV (denumită în continuare „Mega Limburg”), întreprinderi de servicii publice utilizatoare ale modelului de transfer prevăzut de acordul GSA, au introdus la Arrondissementsrechtbank te Amsterdam două acțiuni prin care contestau legalitatea noului sistem de tarife al acestor formulare intentate împotriva Postbank și ABN Amro Bank NV, respectiv (denumită în continuare „ABN”).

9 Arrondissementsrechtbank a respins aceste acțiuni prin Hotărârile din 20 ianuarie și 7 aprilie 1993. NUON și Mega Limburg au atacat aceste hotărâri în fața Gerechtshof te Amsterdam.

10 În paralel, Comisia a autorizat aceste două întreprinderi să asiste la audierea din 28 octombrie 1993, cu toate că nu sunt în mod oficial reclamante în procedura administrativă

pendinte în fața acesteia. Pentru a le permite să se pregătească pentru această audiere, aceasta le-a transmis, prin scrisoarea din 4 octombrie 1993, versiunea integrală a comunicării privind obiecțiunile din 14 iunie 1993, însă fără anexele acesteia. În scrisoare, aceasta preciza că informațiile conținute în respectiva comunicare nu puteau fi utilizate decât în cadrul pregătirii audierii. Aceasta sublinia că „nicio altă utilizare a acestor informații, de exemplu în cadrul procedurilor judiciare, nu era autorizată” și că era „interzis să se permită terților să ia cunoștință în orice fel despre acestea”.

11 Prin scrisoarea din 27 octombrie 1993 și în cursul audierii din 28 octombrie 1993, NVB a protestat împotriva actului Comisiei de a aduce la cunoștință unor terți comunicarea privind obiecțiunile în versiune integrală, fără să fi acordat în prealabil asociației băncilor posibilitatea de a-și exprima opinia cu privire la această inițiativă. În scrisoarea din 27 octombrie 1993, aceasta susținea în special că Comisia „ar fi trebuit să [o] informeze despre intenția sa de a trimite versiunea integrală a comunicării privind obiecțiunile și ar fi trebuit să [îi] acorde posibilitatea de a [se] opune acestei trimiteri sau de a indica pasajele din comunicarea privind obiecțiunile care ar trebui considerate secrete de afaceri”. În acest sens, aceasta a subliniat, în cursul audierii în fața Comisiei, că Direcția generală a concurenței din cadrul Comisiei (denumită în continuare „DG IV”) a așteptat până la 8 octombrie 1993 pentru a informa societatea NVB despre cererea pe care NUON și Mega Limburg o introduseră la 6 septembrie 1993. În consecință, „NVB nu [ar fi] putut să reacționeze la această scrisoare atunci când a prezentat răspunsul său la comunicarea privind obiecțiunile, la 17 septembrie 1993”.

12 Prin scrisoarea din 30 august 1994, NUON și Mega Limburg au solicitat Comisiei „să le autorizeze” să prezinte în fața Gerechtshof te Amsterdam versiunea comunicării privind obiecțiunile pe care această instituție le-o transmisese, precum și procesul-verbal al audierii din 28 octombrie 1993. În sprijinul cererii lor, acestea negau orice competență a Comisiei de a le interzice să prezinte aceste acte în cadrul unei proceduri judiciare naționale. Acestea considerau că era „regretabil și indezirabil că în timp ce toate părțile la proces [aveau] cunoștință despre comunicarea privind obiecțiunile și procesul-verbal al audierii, consilierii din Gerechtshof care [trebuia] [...] să se pronunțe cu privire la compatibilitatea [acestor acorduri] cu dreptul comunitar al concurenței, nu [cunoșteau] aceste acte”. În opinia lor, aceste documente furnizau „punctul de vedere cel mai fidel și cel mai independent cu privire la desfășurarea procedurii [pendinte în fața] Comisiei” și puteau oferi „Gerechtshof ocazia de a găsi mijlocul de a solicita informații mai precise Comisiei”. În plus, acestea considerau că o decizie a Comisiei care permitea această comunicare nu putea „să anuleze dreptul la apărare al băncilor olandeze, dat fiind că acestea [aveau] încă posibilitatea de a transmite, tot în cadrul procedurii naționale, memoriul în apărare pe care îl [întocmiseră] ca răspuns la comunicarea privind obiecțiunile”.

13 Prin faxul din 23 septembrie 1994, DG IV a informat societățile NUON și Mega Limburg că restricția anterioară prevăzută în scrisoarea din 4 octombrie 1993 și referitoare la „utilizarea, în cadrul procedurilor judiciare naționale, a versiunii comunicării privind obiecțiunile care [le] fusese transmisă, [s-a] dovedit neîntemeiată și [era], prin urmare, caducă”. O copie a acestei scrisori a fost transmisă, prin curier obișnuit, societății Postbank, care informează că a primit-o la 27 septembrie 1994.

14 La 23 septembrie 1994, NUON și Mega Limburg au transmis la Gerechtshof te Amsterdam o copie a comunicării privind obiecțiunile (fără procesul-verbal de audiere) și au informat reclamanta despre aceasta.

15 Prin scrisoarea din 30 septembrie 1994, Postbank a solicitat Comisiei să revină asupra deciziei cuprinse în scrisoarea din 23 septembrie 1994. Aceasta a subliniat în special că

decizia respectivă era „contrară dreptului comunitar, în special articolului 214 din Tratatul CE și Regulamentului nr. 17”. Astfel, în opinia reclamantei, comunicarea privind obiecțiunile se baza direct sau indirect pe informații pe care Comisia le colectase în cursul procedurii administrative și pe care atât NVB, cât și Postbank, „le calificaseră expres ca secrete de afaceri”. Aceasta se baza așadar pe informații care, susținea reclamanta, nu puteau fi comunicate terților decât dacă se dovedeau necesare desfășurării procedurii deschise de Comisie (articolul 20 din Regulamentul nr. 17) și dacă părțile implicate fuseseră informate despre această decizie și puse în posibilitatea de a se opune acesteia sau de a se asigura că niciun secret de afaceri nu a fost divulgat.

16 Prin scrisoarea din 3-4 octombrie 1994, DG IV a răspuns că nu vedea niciun motiv pentru a reveni asupra poziției pe care o adoptase în scrisoarea din 23 septembrie 1994. Aceasta preciza că în scrisoare dorise exclusiv să arate că niște părți având deja în posesie anumite documente, în acest caz comunicarea privind obiecțiunile (cu excepția anexelor) și procesul-verbal al audierii, „nu [puteau] fi împiedicate să prezinte aceste documente în fața instanței naționale” întrucât nu erau obligate „să solicite o autorizație în acest sens”.

Introducerea procedurii în fața Tribunalului

17 Prin cererea depusă la grefa Tribunalului la 22 octombrie 1994, reclamanta a introdus prezenta acțiune în anularea deciziei Comisiei cuprinse în scrisoarea din 23 septembrie 1994 (denumită în continuare „decizia”), precum și a deciziei confirmative din 3/4 octombrie 1994.

18 Printr-un act separat depus la grefa Tribunalului tot la 22 octombrie 1994, aceasta a introdus, în temeiul articolelor 185 și 186 din tratat, o cerere de suspendare a executării actului atacat, precum și o cerere de somație la adresa Comisiei, vizând ca această instituție să mențină interdicția pe care o impusese transmiterii comunicării privind obiecțiunile către NUON și Mega Limburg cu privire la folosirea acestui act în cadrul procedurilor judiciare naționale și, în consecință, să îi dispună acesteia să recupereze documentele în cauză de la instanțele judiciare naționale sau de la terții care primiseră o copie a acestora.

19 Prin ordonanța din 1 decembrie 1994, Postbank/Comisia (T-353/94 R, Rec., p. II-1141), judecătorul delegat cu luarea măsurilor provizorii a aprobat parțial această cerere. Acesta, pe de o parte, a dispus suspendarea executării deciziei și, pe de altă parte, a dispus Comisiei „să transmită de îndată o copie a ordonanței” destinatarilor scrisorii din 23 septembrie 1994.

20 Comisia a trimis o copie a acestei ordonanțe societăților NUON și Mega Limburg la 2 decembrie 1994.

Continuarea procedurilor naționale

21 Prin faxul din 5 decembrie 1994, reclamanta a informat Comisia că NUON și Mega Limburg intenționau să prezinte actele în litigiu în cadrul procedurilor orale în fața Gerechtshof te Amsterdam. Pentru a le împiedica, pârâta le-a trimis așadar, la aceeași dată, un fax al ordonanței președintelui Tribunalului pentru a le aduce la cunoștință suspendarea executării deciziei cuprinse în scrisoarea din 23 septembrie 1994.

22 Cu toate acestea, în cursul procedurii orale, NUON și Mega Limburg au prezentat comunicarea privind obiecțiunile în ciuda opoziției Postbank și ABN.

23 Prin hotărârile din 16 februarie 1995, Gerechtshof a respins recursurile societăților NUON (cauza NUON împotriva Postbank) și Mega Limburg (cauza Mega Limburg împotriva

ABN). Instanța a decis să nu țină seama de comunicarea privind obiecțiunile în vederea hotărârii.

Continuarea procedurii în fața Tribunalului

24 Între timp, procedura scrisă în prezenta cauză a continuat cursul obișnuit. Tribunalul a decis ulterior să deschidă procedura orală fără să dispună măsuri prealabile de cercetare judecătorească.

25 În ședința din 14 decembrie 1995, au fost ascultate susținerile orale ale părților, precum și răspunsurile acestora la întrebările orale ale Tribunalului.

Pretențiile părților

26 Reclamanta solicită Tribunalului:

— să anuleze decizia Comisiei conținută în scrisorile din 23 septembrie 1994 și din 3/4 octombrie 1994;

— să oblige Comisia la plata cheltuielilor de judecată.

27 Pârâta solicită Tribunalului:

— în principal, să declare acțiunea inadmisibilă;

— în subsidiar, să respingă acțiunea ca neîntemeiată;

— în orice caz, să oblige reclamanta la plata cheltuielilor de judecată.

Cu privire la admisibilitate

28 Comisia contestă admisibilitatea prezentei acțiuni invocând patru motive. Primul este întemeiat pe tardivitatea acțiunii, al doilea pe lipsa actului cauzator de prejudicii, al treilea pe lipsa interesului de a acționa al reclamantei, iar al patrulea pe lipsa obiectului litigiului.

Cu privire la primul și al doilea motiv de inadmisibilitate, întemeiate respectiv pe tardivitatea acțiunii și pe lipsa actului cauzator de prejudicii

Expunere sumară a argumentelor părților

29 Pentru a demonstra tardivitatea acțiunii și lipsa actului cauzator de prejudicii, Comisia pleacă de la premiza că actele atacate sunt decizii de interpretare, pe de o parte, ale deciziei prin care a autorizat pe NUON și Mega Limburg să participe la audierea din 28 octombrie 1993, iar pe de altă parte, ale deciziei sale din 4 octombrie 1993 prin care le-a trimis o copie a comunicării privind obiecțiunile, considerând implicit că această comunicare, fără anexele sale, nu conținea secrete de afaceri. Aceasta susține că dacă, astfel cum pretinde reclamanta, aceste documente ar fi conținut efectiv secrete de afaceri, atunci ar fi posibilitatea întreprinderilor terțe de a lua cunoștință despre acestea cea care ar fi lezat interesele reclamantei, nu prezentarea ulterioară a acestora în fața instanței naționale. În opinia acesteia, dacă ar trebui să se admită că situația juridică a reclamantei ar putea fi afectată de prezentarea comunicării privind obiecțiunile în fața instanței naționale, această prezentare nu ar fi consecința scrisorii din 23 septembrie 1994, dat fiind că avocatul societăților NUON și Mega

Limburg ar fi putut la fel de bine să o utilizeze fără să se asigure în prealabil că serviciile Comisiei împărtășeau interpretarea acesteia privind situația de fapt și de drept existentă. Astfel, Comisia nu are competența de a interzice sau autoriza o asemenea utilizare.

30 Rezultă astfel, în opinia Comisiei, pe de o parte, că, din moment ce actele atacate nu sunt decât niște decizii interpretative, care nu pot modifica decizii anterioare, acțiunea este inadmisibilă în sensul că este intentată împotriva unor acte pur de confirmare a două decizii anterioare neatacate la termen (Hotărârea Curții din 15 decembrie 1988, Irish Cement/Comisia, 166/86 și 220/86, Rec., p. 6473, și Ordonanța Curții din 21 noiembrie 1990, Infortec/Comisia, C-12/90, Rec., p. I-4265, punctul 10). Pe de altă parte, decizia nu poate face obiectul unei acțiuni în anulare, în sensul articolului 173 din tratat, din moment ce nu afectează deloc interesele reclamantei (Hotărârea Tribunalului din 18 decembrie 1992, Cimenteries CBR ș.a./Comisia, T-10/92, T-11/92, T-12/92 și T-15/92, Rec., p. II-2667, punctul 28).

31 Reclamanta contestă întregul raționament al Comisiei. Decizia atacată produce efecte juridice care afectează direct interesele sale, din mai multe cauze. În primul rând, decizia a determinat divulgarea unor secrete de afaceri, dat fiind că comunicarea privind obiecțiunile, a cărei prezentare în fața instanțelor olandeze a fost permisă de Comisie, a reprodus informații pe care Postbank le calificase expres ca secrete de afaceri atunci când le transmisese Comisiei. În al doilea rând, conform Hotărârii Curții din 24 iunie 1986, Akzo Chemie/Comisia (53/85, Rec., p. 1965), un act produce efecte juridice și trebuie să fie considerat decizie, în sensul articolului 173 din tratat, atunci când refuză dreptul la o protecție prevăzută de dreptul comunitar. Decizia atacată poate face obiectul unei acțiuni, dat fiind că, autorizând pe NUON și Mega Limburg să utilizeze comunicarea privind obiecțiunile și procesul-verbal al audierii în cadrul unei proceduri judiciare naționale, aceasta aduce atingere protecției de care reclamanta poate să se prevaleze în temeiul articolului 214 din tratat și al articolului 20 din Regulamentul nr. 17. Faptul că, prin această decizie, Comisia a retras interdicția pe care o emisese în scrisoarea din 4 octombrie 1993, considerând-o lipsită de temei juridic, nu înseamnă că decizia menționată nu are efecte juridice. În al treilea rând, decizia în cauză nu poate fi considerată ca având un conținut pur interpretativ. Astfel, a dat curs cererii pe care NUON și Mega Limburg au adresat-o Comisiei prin scrisoarea din 30 august 1994 și care viza expres obținerea unei autorizații de utilizare a comunicării privind obiecțiunile din 14 iunie 1993 și a procesului-verbal al audierii din 28 octombrie 1993 în cadrul unor proceduri naționale.

32 Pe de altă parte, Postbank evidențiază că, în contradicție cu afirmațiile Comisiei, decizia care face obiectul prezentei acțiuni nu este decizia de a transmite comunicarea privind obiecțiunile și procesul-verbal al audierii societăților NUON și Mega Limburg, ci mai degrabă decizia de a autoriza întreprinderi terțe să prezinte aceste acte în cadrul procedurilor judiciare naționale. Postbank subliniază în acest sens că, în momentul în care a aflat că Comisia transmise versiunea integrală a acestei comunicări privind obiecțiunile celor două întreprinderi menționate, aceasta a aflat totodată că Comisia interzisese expres, cu ocazia acestei transmiteri, acestor întreprinderi să utilizeze informațiile cuprinse în actul în cauză în afara cadrului pregătirii audierii și să le divulge direct sau indirect unor terți. Reclamanta a decis așadar să nu introducă nicio acțiune împotriva acestui act deoarece considera că o eventuală acțiune judiciară „i-ar fi fost inutilă”.

Constatările Tribunalului

33 Pentru a statua cu privire la temeinicia acestor două prime motive de inadmisibilitate, trebuie amintit, cu titlu introductiv, că nu constituie acte în măsură să facă obiectul unei

acțiuni în anulare, în sensul articolului 173 din tratat, decât măsurile care produc efecte juridice obligatorii. O acțiune a unei persoane fizice sau morale este admisibilă numai dacă actul atacat este de natură să afecteze interesele reclamantului, prin modificarea în mod specific a situației juridice a acestuia (a se vedea în special Hotărârea Cimenteries CBR ș.a./Comisia, citată anterior, punctul 28).

34 Conform pârâtei, prezenta acțiune este inadmisibilă în esență din două cauze. Pe de o parte, decizia atacată nu constituie decât o decizie interpretativă care nu produce niciun efect juridic obligatoriu. Pe de altă parte, aceasta nu afectează deloc situația juridică a reclamantei, ținând seama de faptul că nu aduce atingere protecției atât a secretelor de afaceri, cât și a informațiilor confidențiale considerate incluse în comunicarea privind obiecțiunile.

35 Contrar celor afirmate de reclamantă, scrisoarea din 23 septembrie 1994 are un conținut decizional și afectează direct interesele Postbank. Astfel, pe de o parte, aceasta a retras parțial decizia Comisiei conținută în scrisoarea din 4 octombrie 1993, din moment ce a anulat interdicția, formulată în acest ultim act, de a utiliza comunicarea privind obiecțiunile în cadrul procedurilor judiciare naționale. Pe de altă parte, dând curs unei cereri din partea NUON și Mega Limburg pentru anularea „autorizației” de a transmite comunicarea privind obiecțiunile și procesul-verbal al audierii la Gerechtshof te Amsterdam, aceasta implică o apreciere a Comisiei cu privire la inexistența unei piedici pentru prezentarea acestor documente în fața instanței naționale.

36 Pe de altă parte, în ceea ce privește susținerile Comisiei referitoare la absența oricărei atingeri la adresa intereselor reclamantei, în special a secretelor de afaceri ale acesteia, acestea au legătură cu fondul, nu cu admisibilitatea prezentei acțiuni. Astfel, acestea privesc existența și sfera de aplicare a obligației Comisiei de a respecta secretul profesional în ceea ce privește informațiile transmise de reclamantă și alte bănci care sunt părți la acordul GSA, menționate în special în comunicarea privind obiecțiunile. Acestea implică așadar o analiză a compatibilității cu articolul 214 din tratat și articolul 20 din Regulamentul nr. 17, a deciziei de a autoriza societățile NUON și Mega Limburg să prezinte în fața autorităților naționale documente care conțin informații declarate confidențiale de către reclamantă. Examinarea acestei compatibilități constituie însuși obiectul prezentului litigiu.

37 Pe baza considerentelor precedente, Tribunalul consideră că decizia a produs efecte juridice obligatorii în măsură să afecteze situația juridică a reclamantei și poate așadar să facă obiectul unei acțiuni în anulare în temeiul articolului 173 din tratat.

38 Fiind introdusă la 22 octombrie 1994, adică la mai puțin de o lună de la comunicarea deciziei către reclamantă, această acțiune a fost prezentată în termenul prevăzut de tratat.

39 Rezultă astfel că primul și al doilea motiv de inadmisibilitate trebuie să fie respinse.

Cu privire la al treilea motiv de inadmisibilitate, întemeiat pe lipsa interesului de a acționa al reclamantei

Expunere sumară a argumentelor părților

40 Comisia susține, în subsidiar, că reclamanta nu are „niciun interes admisibil” pentru anularea deciziei, din moment ce aceasta privește prezentarea documentelor în litigiu în cadrul a două proceduri naționale și că Postbank nu este pârâtă decât într-una dintre aceste proceduri. Prezenta acțiune este așadar inadmisibilă, în măsura în care este îndreptată împotriva deciziei

pe care Comisia a adoptat-o cu privire la Mega Limburg, care a acționat exclusiv împotriva ABN.

41 Reclamanta contestă acest motiv. În urma acestei decizii, secretele de afaceri și informațiile confidențiale referitoare la Postbank au fost divulgate prin intermediul atât al prezentării comunicării privind obiecțiunile în cauza Mega Limburg împotriva ABN, cât și al prezentării acesteia în cauza NUON împotriva Postbank sau în alte cauze. Faptul că aceasta nu este parte decât într-una dintre cele două proceduri naționale în cauză este așadar fără relevanță.

Constatările Tribunalului

42 Al treilea motiv de inadmisibilitate, întemeiat pe lipsa interesului de a acționa al reclamantei, este evident lipsit de temeii. Astfel, prezentarea comunicării privind obiecțiunile în cadrul unei proceduri naționale, în care Postbank nu este parte, implică transmiterea de informații, în acest caz confidențiale, în același mod ca și prezentarea aceluiși document într-o procedură națională în care reclamanta este parte. Drept urmare, faptul că Postbank nu este parte la una dintre cele două proceduri naționale menționate anterior nu are nicio relevanță în ceea ce privește interesul de a acționa al reclamantei.

43 Rezultă că al treilea motiv de inadmisibilitate trebuie să fie respins.

Cu privire la al patrulea motiv de inadmisibilitate, întemeiat pe lipsa obiectului litigiului

Expunere sumară a argumentelor părților

44 În duplica sa, pârâta afirmă că prezenta acțiune a devenit lipsită de obiect în totalitate din moment ce Gerechtshof te Amsterdam a pronunțat, la 16 februarie 1995, două hotărâri definitive în procedurile naționale menționate anterior, Mega Limburg împotriva ABN și NUON împotriva Postbank. Întrucât se încheiaseră procedurile în cadrul cărora documentele în cauză au fost prezentate, cererea de anulare introdusă de reclamantă este din acel moment fără obiect.

45 În răspunsurile la întrebările adresate de Tribunal, reclamanta a indicat că menține un interes actual pentru anularea deciziei, din moment ce mai multe întreprinderi petente sau interveniente în procedura administrativă sunt în posesia comunicării privind obiecțiunile. Aceste întreprinderi ar putea totuși să decidă să utilizeze acest document în fața instanței olandeze în sprijinul argumentelor lor. Deja două dintre acestea au inițiat o procedură împotriva Postbank care este pendinte în fața Gerechtshof te Amsterdam. Acestea au susținut aceleași argumente ca și cele invocate de NUON și Mega Limburg în cauzele care tocmai au fost încheiate și au preconizat posibilitatea de a prezenta comunicarea privind obiecțiunile în cauză. Anularea deciziei atacate are așadar ca efect împiedicarea transmiterii acestui document către autoritățile judiciare naționale și orice divulgare ulterioară a informațiilor confidențiale conținute în acesta.

46 În plus, reclamanta amintește că, astfel cum a hotărât Curtea, un reclamant manifestă un interes suficient pentru atacarea unei decizii atunci când se poate teme că neregularitatea invocată se va repeta (Hotărârile Curții din 6 martie 1979, Simmenthal/Comisia, 92/78, Rec., p. 777, din 26 aprilie 1988, Arpesco/Comisia, 207/86, Rec., p. 2151, precum și AKZO Chemie/Comisia, citată anterior).

Constatările Tribunalului

47 În speță, procedurile naționale în care întreprinderile NUON și Mega Limburg au prezentat comunicarea privind obiecțiunile, în urma deciziei atacate, au fost încheiate prin hotărârile Gerechtshof te Amsterdam din 16 februarie 1995. Aceste hotărâri sunt definitive, întrucât niciuna dintre părți nu a introdus recurs la Hoge Raad der Nederlanden. În plus, reiese din dosar că Gerechtshof nu a luat în considerare comunicarea privind obiecțiunile în vederea pronunțării hotărârii. Poziția procedurală a Postbank nu a fost așadar deloc afectată de transmiterea documentelor în cauză. Prin urmare, reclamanta nu mai justifică un interes, actual sau potențial, în legătură cu procedurile naționale în care NUON și Mega Limburg au prezentat acest document în urma deciziei Comisiei.

48 Cu toate acestea, Tribunalul consideră că, astfel cum a sugerat reclamanta în mai multe rânduri în scris și în cadrul procedurii orale, interesul său de a anula decizia trebuie să fie examinat în legătură cu sfera de aplicare generală a actului în cauză. În această privință, este necesar să se sublinieze că, în decizia din 23 septembrie 1994, Comisia a anulat expres interdicția prevăzută în scrisoarea din 4 octombrie 1993 de a prezenta comunicarea privind obiecțiunile în fața autorităților judiciare naționale, lăsând în orice caz în vigoare interdicția de a transmite acest document unor terți. Această anulare se bazează pe o apreciere relativă a absenței obligației Comisiei de a interzice transmiterea acestui document și a procesului-verbal al audierii către autoritățile judiciare naționale. Aceasta produce astfel efecte precise care constau în excluderea oricărei piedici pentru o asemenea transmitere. Decizia atacată trebuie așadar să fie interpretată în sensul că nu privește transmiterea acestor documente din procedura administrativă în cadrul unei proceduri naționale determinate, ci mai degrabă prezentarea acestor documente în fața oricărei instanțe naționale.

49 Prin urmare, având în vedere sfera de aplicare a acestei decizii și faptul că mai multe întreprinderi sunt în posesia, în special, a comunicării privind obiecțiunile, nu este exclus faptul că acestea pot să o utilizeze în alte proceduri naționale. În această perspectivă, reclamanta menține un interes actual pentru continuarea prezentei acțiuni. Prin urmare, litigiul nu este lipsit de obiect.

50 Din considerentele precedente reiese că al patrulea motiv de inadmisibilitate trebuie să fie respins.

Cu privire la fond

51 În sprijinul acțiunii sale, reclamanta invocă cinci motive. Primul motiv este întemeiat pe încălcarea articolului 214 din tratat și a articolului 20 din Regulamentul nr. 17, al doilea pe un abuz de putere, al treilea pe încălcarea principiului protecției încrederii legitime, al patrulea pe încălcarea articolului 190 din tratat și al cincilea, în final, pe încălcarea articolului 185 din tratat și a articolului 20 alineatul (2) din Regulamentul nr. 17.

Cu privire la primul motiv întemeiat pe încălcarea articolului 214 din tratat și a articolului 20 din Regulamentul nr. 17

52 Primul motiv cuprinde două părți. În cadrul primei părți, reclamanta susține că autorizând, prin scrisoarea din 23 septembrie 1994, întreprinderile NUON și Mega Limburg să prezinte în fața instanțelor naționale versiunea integrală a comunicării privind obiecțiunile și a procesului-verbal al audierii din 28 octombrie 1993, Comisia a încălcat articolul 20 alineatul (1) din Regulamentul nr. 17. În cadrul celei de-a doua părți, reclamanta susține că permițând transmiterea documentelor în cauză către Gerechtshof din Amsterdam, Comisia a încălcat articolul 214 din tratat și articolul 20 alineatul (2) din Regulamentul nr. 17, dat fiind

că aceste documente conțin pasaje care fuseseră considerate secrete de afaceri atât de către reclamantă, cât și de către Comisie.

Cu privire la prima parte a primului motiv, întemeiat pe încălcarea articolului 20 alineatul (1) din Regulamentul nr. 17

— Expunere sumară a argumentelor părților

53 În cadrul acestei prime părți, reclamanta susține că autorizând, prin scrisoarea din 23 septembrie 1994, două întreprinderi terțe să prezinte în fața instanțelor naționale versiunea integrală a comunicării privind obiecțiunile și a procesului-verbal al audierii din 28 octombrie 1993, Comisia a încălcat articolul 20 alineatul (1) din Regulamentul nr. 17, în conformitate cu care informațiile primite în cursul procedurii administrative „nu pot fi utilizate decât în scopul pentru care au fost cerute”.

54 Pentru a-și susține argumentul, aceasta subliniază, cu titlu introductiv, că procesul-verbal al audierii și comunicarea privind obiecțiunile conțin informații împrumutate din notificarea acordului GSA sau transmise Comisiei ca răspuns la cererile de informații. Însă, în conformitate cu jurisprudența Curții (Hotărârea din 16 iulie 1992, Asociación Espanola de Banca Privada ș.a., C-67/91, Rec., p. I-4785, denumită în continuare „Hotărârea AEB”), articolul 20 alineatul (1) din Regulamentul nr. 17 se aplică nu numai informațiilor colectate în temeiul articolelor 11, 12, 13 și 14 din același regulament, ci și celor împrumutate din notificări. Articolul 20 alineatul (1) se aplică așadar în speță.

55 În continuare, aceasta remarcă, în primul rând, că informațiile în cauză au fost utilizate în proceduri naționale, adică în afara procedurii introduse în fața Comisiei. Această utilizare este așadar contrară articolului 20 alineatul (1), citat anterior (Hotărârea AEB, citată anterior, punctul 38 și Hotărârea Curții din 19 mai 1994, SEP/Comisia, C-36/92 P, Rec., p. I-1911, punctul 25 și următoarele).

56 În al doilea rând, Postbank susține că, și în cazul în care interdicția formulată la articolul 20 alineatul (1) nu se adresează direct instanțelor statelor membre, acestea trebuie totuși să o respecte. Astfel, utilizarea, în fața acestora sau de către acestea, a informațiilor colectate de Comisie implică încălcarea dreptului său la apărare și a principiului protecției încrederii legitime care guvernează colaborarea dintre Comisie și întreprinderi (Hotărârea AEB).

57 În final, reclamanta susține că, în speță, Comisia a încălcat în mai multe rânduri principiile pe care le-a definit în 1993 în „Comunicarea referitoare la cooperarea între Comisie și instanțele naționale pentru aplicarea articolelor 85 și 86 din Tratatul CEE” (JO C 39, p. 6, denumită în continuare „Comunicarea referitoare la cooperarea între Comisie și instanțele naționale” sau „Comunicarea”). Mai precis, aceasta a încălcat principiul neutralității și cel al obiectivității care guvernează procedurile judiciare, încălcând în special obligația sa de a nu aproba cererile de informații care nu provin direct sau indirect de la o instanță națională.

58 Comisia contestă toate aceste argumente.

59 Aceasta susține, cu titlu introductiv, că este incorectă trimiterea, făcută de partea adversă, la articolul 20 alineatul (1) din Regulamentul nr. 17 din moment ce Postbank nu îi reproșează că a utilizat neregulamentar informațiile colectate, ci mai degrabă că le-a divulgat. Însă, conform concluziilor domnului avocat general Lenz în Hotărârea Akzo

Chemie/Comisia, citată anterior, această divulgare intră exclusiv sub incidența alineatului (2) de la acest articol.

60 În plus, Regulamentul nr. 17 nu se aplică în speță, dat fiind că privește exclusiv procedurile de aplicare a articolelor 85 și 86 din tratat în fața Comisiei și a autorităților statelor membre. Acesta nu conține decât norme referitoare la relațiile între Comisie și autoritățile naționale (Hotărârea AEB). Acestea nu privesc așadar instanțele naționale care, în cadrul unui conflict între persoane de drept privat, pot să aplice articolele 85 și 86 în temeiul efectului direct al acestora (Hotărârea Curții din 30 ianuarie 1974, BRT, 127/73, Rec., p. 51). În plus, utilizarea comunicării privind obiecțiunile de către o instanță națională este compatibilă atât cu sarcina care îi incumbă de a proteja drepturile persoanelor de drept privat în raporturile juridice reglementate de articolele 85 și 86 din tratat, cât și cu principiul general al colaborării între instanțele naționale și Comisie. De asemenea, nu aduce nicio atingere protecției dreptului la apărare al întreprinderilor.

61 Cu privire la obiecțiunea referitoare la încălcarea Comunicării referitoare la colaborarea între Comisie și instanțele naționale, pârâta răspunde că această comunicare nu se aplică în speță. Astfel, aceasta privește mai degrabă ipoteza în care o instanță națională solicită informații Comisiei. În prezenta cauză, un terț, străin de procedura administrativă și care dispune de un act din aceasta, l-a prezentat în fața instanței naționale. O asemenea ipoteză intră sub incidența normelor de procedură ale statelor membre, nu ale dreptului comunitar.

— Constatările Tribunalului

62 În cadrul primei părți a primului motiv, reclamanta invocă o pretinsă încălcare a articolului 20 alineatul (1) din Regulamentul nr. 17, care prevede interdicția de a utiliza informațiile colectate în temeiul articolelor 11, 12, 13 și 14 în alt scop decât cel pentru care au fost cerute. Această interdicție implică imposibilitatea Comisiei și a autorităților naționale deținătoare în mod legal ale acestor informații de a le utiliza pentru un motiv diferit de cel pentru care au fost colectate (a se vedea Hotărârile citate anterior AEB, punctul 37, și SEP/Comisia, punctul 28).

63 Pentru a stabili dacă, într-un caz precum cel din speță, articolul 20 alineatul (1) din Regulamentul nr. 17 implică pentru Comisie obligația de a interzice întreprinderilor cărora această instituție le-a transmis anumite documente din procedura administrativă să le prezinte în cadrul unei proceduri judiciare naționale, acest articol trebuie interpretat în lumina principiului cooperării loiale care, în temeiul articolului 5 din tratat, reglementează relațiile dintre statele membre și instituții. Astfel, prezenta cauză vizează un exemplu de cooperare între Comisie și instanțele naționale, în măsura în care aceste instanțe, grație prezentării documentelor menționate de către una din părțile la procedura judiciară, vor putea să le utilizeze în cadrul propriei aprecieri a existenței unor eventuale încălcări ale articolelor 85 și 86 din tratat.

64 Principiul cooperării loiale, care decurge din articolul 5, citat anterior, impune instituțiilor comunitare, în special Comisiei însărcinate să asigure aplicarea dispozițiilor din tratat, să ofere o asistență activă oricărei autorități judiciare naționale care acționează cu privire la încălcările privind o reglementare comunitară. Această asistență, care se prezintă sub mai multe forme, poate consta, după caz, din transmiterea către instanțele naționale a unor documente obținute de către instituții în vederea exercitării funcțiilor acestora (a se vedea Ordonanța Curții din 13 iulie 1990, Zwartveld ș.a., C-2/88 Imm., Rec., p. I-3365, punctele 16–22).

65 În cadrul unei proceduri de aplicare a normelor comunitare de concurență, acest principiu implică în special, astfel cum reiese din jurisprudența Curții, faptul că instanța națională are dreptul de a se informa de la Comisie cu privire la stadiul unei proceduri deschise eventual și de a obține de la această instituție datele economice și juridice pe care aceasta este în măsură să i le ofere (Hotărârile Curții din 28 februarie 1991, *Delimitis*, C-234/89, Rec., p. I-935, punctul 53, și din 12 decembrie 1995, *Dijkstra ș.a.*, C-319/93, C-40/94 și C-224/94, Rec., p. I-4471, punctul 36).

66 Însă, contrar celor pretinse de reclamantă, o asemenea colaborare, între Comisie și instanțele naționale, iese din domeniul de aplicare a Regulamentului nr. 17. Acest regulament nu vizează decât relațiile dintre Comisie și autoritățile statelor membre vizate la articolul 88 din tratat, care exercită competențe paralele celor ale Comisiei. Astfel, în conformitate cu jurisprudența consacrată, autoritățile naționale la care se referă acest regulament nu includ deloc instanțele naționale care aplică articolele 85 și 86 din tratat pe baza efectului direct al acestora (a se vedea, în acest sens, Hotărârile Curții BRT, citată anterior, punctele 15–20, din 10 iulie 1980, *Marty*, 37/79, Rec., p. 2481, punctul 13, și din 30 aprilie 1986, *Asjes ș.a.*, 209/84, 210/84, 211/84, 212/84 și 213/84, Rec., p. 1425, punctele 55 și 56). Prin urmare, articolul 20 alineatul (1), citat anterior, nu poate fi interpretat în sensul că obligă Comisia să interzică întreprinderilor să prezinte documente din procedura administrativă în cadrul unei proceduri judiciare naționale.

67 În orice caz, dacă această dispoziție, care impune Comisiei și autorităților statelor membre să nu utilizeze informațiile colectate în cursul procedurii administrative decât „în scopul în care au fost cerute”, ar fi interpretată cum sugerează reclamanta, în sensul că ar interzice orice utilizare de către o instanță națională a informațiilor colectate, o asemenea interpretare nu numai că ar fi incompatibilă cu principiul cooperării loiale, dar ar aduce totodată atingere drepturilor persoanelor de drept privat determinate de efectul direct al articolului 85 alineatul (1) și al articolului 86 din tratat în raporturile dintre persoanele de drept privat, pe care instanțele naționale trebuie să le protejeze (hotărârea BRT, citată anterior, punctul 16).

68 Interdicția respectivă are desigur funcția de a asigura protecția întreprinderilor care justifică interesul pentru nedivulgarea informațiilor confidențiale, în special a secretelor de afaceri, transmise Comisiei în cursul procedurii administrative în cauză. Totuși, necesitatea unei asemenea protecții nu poate încălca dreptul întreprinderilor, deținătoare ale acestor informații, de a se apăra în cadrul unei proceduri judiciare naționale.

69 Pe de altă parte, această interdicție nu este indispensabilă pentru protecția datelor confidențiale și a secretelor de afaceri. Astfel, în cazul în care aceste documente din procedura administrativă sunt prezentate într-o procedură națională, instanțele naționale trebuie să garanteze protecția informațiilor confidențiale, în special a secretelor de afaceri, în măsura în care pentru a asigura efectul deplin al normelor de drept comunitar în temeiul principiului de cooperare enunțat la articolul 5 din tratat, aceste autorități sunt obligate să protejeze drepturile pe care aceste norme le conferă persoanelor de drept privat (a se vedea în special Hotărârea din 19 iunie 1990, *Factortame*, C-213/89, Rec., p. I-2433, punctele 18–21).

70 O asemenea concluzie nu este în contradicție cu hotărârea AEB, invocată de reclamantă. Astfel, în această hotărâre, Curtea a plecat de la premiza că Regulamentul nr. 17 privește în special „condițiile în care autoritățile naționale pot acționa astfel încât să nu împiedice procedurile efectuate de Comisie și să asigure, în schimb, eficacitate în respectarea drepturilor părților interesate” (punctul 31). Aplicând în continuare această normă generală, aceasta a hotărât (punctul 37) că autoritățile statelor membre sunt obligate, în calitate de „autorități în

mod legal deținătoare” ale informațiilor colectate de Comisie în cursul procedurii administrative, să respecte secretul profesional, în conformitate cu articolul 20 din Regulamentul nr. 17. Aceasta a precizat (punctele 42 și 43) că aceste autorități nu pot să utilizeze aceste informații ca mijloace de probă, ci numai ca indicii care justifică deschiderea unei proceduri naționale. Însă, chiar dacă în dispozitivul acestei hotărâri, precum și în mai multe puncte din motivarea privind obligația acestor autorități naționale de a respecta secretul profesional, Curtea se referă la „statele membre”, o asemenea referire nu poate fi interpretată în sensul că prin aceasta Curtea a dorit să impună instanțelor naționale limite identice celor aplicabile autorităților administrative. Astfel, o asemenea interpretare extensivă ar depăși textul hotărârii care, astfel cum reiese din considerentele precedente, privește exclusiv relațiile dintre Comisie și autoritățile statelor membre care exercită funcții corespunzătoare celor exercitate de Comisie în domeniul concurenței.

71 În plus, cu privire la argumentul reclamantei conform căruia decizia atacată, care autorizează întreprinderile să folosească în fața instanțelor naționale informațiile colectate în cursul procedurii administrative, încalcă dreptul la apărare, precum și principiul protecției încrederii legitime care guvernează colaborarea între Comisie și întreprinderi (a se vedea punctul 56, *in fine*), nici acesta nu este întemeiat.

72 Astfel, în ceea ce privește dreptul la apărare al cărui titular este Postbank în cadrul procedurilor naționale, este necesar să se remarce că, și în cazul în care prezentarea de către una dintre părțile din cadrul acestei proceduri a unor documente conținând informațiile menționate anterior este de natură să slăbească poziția întreprinderilor vizate de acestea, este totuși de competența instanței naționale să garanteze, pe baza normelor interne de procedură, protecția dreptului la apărare al acestor întreprinderi. În acest sens, fiind vorba, de exemplu, despre un caz precum cel din speță, instanța națională poate în special să țină seama de caracterul provizoriu al avizului Comisiei exprimat în comunicarea privind obiecțiunile și posibilitatea de a suspenda procedura națională în așteptarea adoptării, de către această instituție, a unei poziții definitive. Pretinsul efect cauzator de prejudicii al transmiterii anumitor documente către instanțele naționale nu poate așadar să justifice în vreun fel actul Comisiei de a interzice pur și simplu această prezentare.

73 În mod similar, prezentarea documentelor în cauză nu aduce atingere dreptului la apărare al reclamantei în cadrul procedurii administrative. „Încrederea legitimă” la care Postbank face trimitere privește, în special în conformitate cu jurisprudența AEB invocată de reclamantă, atât dreptul întreprinderilor de a fi informate și ascultate, în cadrul anchetelor în domeniul concurenței, cu privire la obiectivele urmărite de Comisie, cât și dreptul ca „informațiile [...] colectate să nu fie ulterior deturnate de la cadrul juridic al [fiecărei] cereri [de informații]” (hotărârea AEB, citată anterior, punctul 36). Însă, Tribunalul consideră că transmiterea documentelor în cauză, în special a comunicării privind obiecțiunile, către autorități judiciare naționale nu produce niciun efect în cadrul procedurii administrative, în măsura în care această transmitere nu privează întreprinderile respective de dreptul de a fi informate și ascultate de către Comisie cu privire la toate datele concrete și juridice cuprinse în aceste documente. În plus, astfel cum reiese din considerentele precedente, deoarece Regulamentul nr. 17 nu este aplicabil în cadrul cooperării între Comisie și instanțele naționale, limitele pe care le formulează în ceea ce privește utilizarea informațiilor colectate de Comisie nu poate nicicum să fie impusă acestor instanțe.

74 În final, reclamanta nu are temei să invoce un conflict între decizie și Comunicarea referitoare la cooperarea dintre Comisie și instanțele naționale, citată anterior, pentru a demonstra, din alt punct de vedere, o pretinsă încălcare a articolului 20 alineatul (1), citat anterior.

75 În această comunicare, în special în capitolul intitulat „Cooperarea între instanțele naționale și Comisie”, această instituție a recunoscut, cu titlu introductiv, că are „în temeiul articolului 5 din tratat [astfel cum a fost interpretat prin Ordonanța Curții Zwartveld ș.a. și prin Hotărârea Curții Delimitis, citate anterior], obligația unei cooperări loiale cu autoritățile judiciare ale statelor membre responsabile cu asigurarea aplicării și a respectării dreptului comunitar într-o ordine juridică națională” (a se vedea punctul 33). Aceasta a dat astfel indicații generale cu privire la exercitarea obligației de cooperare și, mai precis, la informațiile pe care intenționează să le furnizeze instanțelor naționale. La punctul 42 din această comunicare, invocat de reclamantă, pârâta a precizat în special că, respectând principiul neutralității și cel al obiectivității pe care se bazează procedurile judiciare naționale, „nu va aproba cererile de informații decât în cazul în care provin direct sau indirect de la o instanță națională [...]”.

76 Reiese astfel chiar din textul comunicării că Comisia nu și-a impus obligația de a interzice întreprinderilor participante la procedura administrativă să prezinte în fața instanțelor naționale documentele primite în cursul acestei proceduri, ci că a intenționat exclusiv să precizeze condițiile în care urma să trateze cererile de informații eventual adresate de aceste instanțe sau de una dintre părțile la procedura națională.

77 Reiese din considerentele precedente că prima parte a primului motiv nu are temei.

Cu privire la a doua parte a primului motiv, întemeiată pe încălcarea articolului 214 din tratat și a articolului 20 alineatul (2) din Regulamentul nr. 17

— Expunere sumară a argumentelor părților

78 În cadrul celei de a doua teze, reclamanta susține că, permițând transmiterea comunicării privind obiecțiunile către Gerechthof te Amsterdam, Comisia a încălcat articolul 214 din tratat și articolul 20 alineatul (2) din Regulamentul nr. 17, dat fiind că documentul în cauză conține pasaje care au fost considerate secrete de afaceri atât de către reclamantă, cât și de către Comisie.

79 În opinia reclamantei, interdicția, prevăzută la articolul 214 din tratat și articolul 20 alineatul (2) din Regulamentul nr. 17, implică orice divulgare în afara cadrului procedurii de aplicare a dreptului concurenței deschise în fața Comisiei și, pe cale de consecință, transmiterea către instanțe naționale a informațiilor care constituie secret profesional (hotărârea Delimitis, citată anterior, punctul 53, și Comunicarea referitoare la colaborarea dintre Comisie și instanțele naționale). Rezultă că pârâta era obligată să însoțească trimiterea comunicării privind obiecțiunile și a procesului-verbal al audierii către NUON și Mega Limburg de condiția (indicată efectiv în scrisoarea din 4 octombrie 1993) de a nu utiliza aceste documente în cadrul procedurilor judiciare naționale și de a nu permite terților să ia cunoștință direct sau indirect despre aceasta. În caz contrar, ar fi trebuit, în conformitate cu Hotărârea Akzo Chemie/Comisia, citată anterior, să consulte anterior acestei transmișeri toate băncile care indicaseră prezența unor secrete de afaceri în informațiile pe care le furnizaseră.

80 Comisia răspunde că articolul 214 din tratat și articolul 20 alineatul (2) din Regulamentul nr. 17 vizează exclusiv informațiile care, prin natura lor, constituie un secret profesional. Astfel cum s-a afirmat în concluziile avocatului general în Hotărârea Akzo Chemie/Comisia, citată anterior, aceste informații trebuie să comporte o anumită importanță și să nu poată fi considerate accesibile pentru terți străini de întreprindere fără să implice dezavantaje pentru aceasta.

81 În speță, nu a existat nicio divulgare care să producă asemenea dezavantaje. În această privință, Comisia susține că obligația de a respecta secretul profesional este în acest caz atenuată, dat fiind că nu este vorba despre prezentarea unui document în cadrul unei proceduri naționale, ci mai degrabă de transmiterea anumitor informații către întreprinderi terțe cărora articolul 19 din Regulamentul nr. 17 le acordă dreptul de a fi ascultate. Însă, într-un astfel de caz, în conformitate cu jurisprudența Curții (Hotărârea Akzo Chemie/Comisia, citată anterior, punctul 27), „Comisia poate comunica anumite informații protejate de secret profesional, în măsura în care această comunicare este necesară pentru buna desfășurare a instrumentării”. Prin urmare, nu există o încălcare a articolului 20 alineatul (2) din Regulamentul nr. 17 și a articolului 214 din tratat. Prezentarea ulterioară a comunicării privind obiecțiunile de către NUON și Mega Limburg în fața instanțelor naționale privește instanța națională, nu Comisia, care nu are posibilitatea nici de a o împiedica, nici de a o autoriza. Aprecierea admisibilității unei astfel de prezentări nu intră așadar decât sub incidența dreptului intern. În orice caz, deoarece în speță acest document a fost prezentat în cursul unei proceduri judiciare între părți care dispuneau toate de documentul respectiv, nu există o divulgare în sensul articolului 20 alineatul (2), citat anterior.

82 Pe de altă parte, Comisia subliniază că reclamanta îi reproșează nu numai încălcarea secretului profesional, astfel cum este prevăzut de dispozițiile invocate, ci și încălcarea principiului general al protecției secretelor de afaceri. În acest sens, pârâta afirmă, în principal, că secretele de afaceri incluse în comunicarea privind obiecțiunile, presupunând că există, și-au pierdut protecția atunci când au fost făcute publice prin transmiterea acestui document societăților NUON și Mega Limburg. În subsidiar, acestea susțin că versiunea comunicării privind obiecțiunile care a fost transmisă societăților NUON și Mega Limburg nu conținea niciun secret de afaceri, în măsura în care nu conținea anexele la această comunicare.

83 În acest sens, reclamanta răspunde în primul rând că, în speță, nu este necesar să se invoce încălcarea principiului general al protecției secretelor de afaceri. Comisia însăși a recunoscut prezența, în comunicarea privind obiecțiunile, a unor informații confidențiale care constituie secret profesional. În al doilea rând, aceasta susține că transmiterea către societățile implicate, în 1993, a comunicării privind obiecțiunile, care implica o divulgare limitată, nu generală, a informațiilor pe care le conținea, nu a lipsit în mod definitiv aceste informații de protecția datorată în temeiul secretului profesional. Prin urmare, transmiterea către instanțele naționale a acestor informații, în 1994, prezintă caracterul unei încălcări a secretului profesional.

— Constatările Tribunalului

84 În cadrul părții a doua a primului motiv, reclamanta susține că, faptul de a nu interzice societăților NUON și Mega Limburg să prezinte, în fața Gerechtshof te Amsterdam, comunicarea privind obiecțiunile din 14 iunie 1993 și procesul-verbal al audierii din 28 octombrie 1993, Comisia a încălcat atât articolul 214 din tratat, cât și articolul 20 alineatul (2) din Regulamentul nr. 17. Pe de altă parte, Comisia susține că nu a încălcat deloc secretul profesional și nu a divulgat secretele de afaceri ale Postbank, dat fiind că, pe de o parte, dispozițiile invocate de partea adversă nu se aplică în speță și că, pe de altă parte, documentele în cauză nu conțin niciun secret de afaceri care să fi prezentat o oarecare importanță comercială.

85 Pentru a hotărî cu privire la partea a doua, trebuie amintit, cu titlu introductiv, dispozițiile relevante în speță, care privesc secretul profesional pe care trebuie să îl respecte Comisia în cadrul unei proceduri de aplicare a regulilor comunitare de concurență. Tratatul

prevede la articolul 214: „Membrii instituțiilor Comunității, membrii comitetelor, precum și funcționarii și agenții Comunității sunt obligați, chiar și după încetarea funcțiilor lor, să nu divulge informațiile care, prin natura lor, constituie secret profesional și, îndeosebi, informațiile referitoare la întreprinderi și la relațiile lor comerciale sau la elementele de preț de cost.” În plus, articolul 20 alineatul (2) din Regulamentul nr. 17 dispune: „Fără a aduce atingere dispozițiilor articolelor 19 și 21 [care privesc, respectiv, audierea părților interesate și a terților și publicarea deciziilor], Comisia și autoritățile competente ale statelor membre, precum și funcționarii și ceilalți agenți ai Comisiei au obligația de a nu divulga informațiile pe care le-au colectat în temeiul [acestui] regulament și care, prin natura lor, constituie secret profesional.”

86 Informațiile care constituie secret profesional pot fi atât informații confidențiale, cât și secrete de afaceri. Astfel, articolul 214 din tratat, citat anterior, se aplică pentru toate „informațiile care, prin natura lor, constituie secret profesional”. Acesta vizează în special „informațiile referitoare la întreprinderi și la relațiile lor comerciale sau la elementele de preț de cost”. Astfel, se face în mod expres trimitere la informații care, în principiu, din cauza conținutului lor, intră în categoria secretelor de afaceri, astfel cum a fost stabilită prin jurisprudența Curții (Hotărârea Akzo Chemie/Comisia, citată anterior).

87 Secretele de afaceri sunt informații în cazul cărora nu numai divulgarea către public, ci și simpla transmitere către un subiect de drept diferit de cel care a furnizat informația, poate leza grav interesele acestuia. În conformitate cu jurisprudența constantă, în temeiul unui principiu general de drept pe care se bazează normele de procedură în dreptul concurenței, „o protecție foarte specială” trebuie să fie asigurată secretelor de afaceri, la care se referă expres articolul 19 alineatul (3) și articolul 21 alineatul (2) din Regulamentul nr. 17 (a se vedea în special Hotărârea Akzo Chemie/Comisia, citată anterior, punctele 28 și 29). Astfel, atunci când trebuie să stabilească, în cazuri concrete, existența unor secrete de afaceri în documentele a căror transmitere către terți este contestată, Comisia trebuie să supună această transmitere unei proceduri corespunzătoare vizând să garanteze interesul legitim al întreprinderilor în cauză ca secretele lor de afaceri să nu fie divulgate.

88 În speță, reclamanta și celelalte bănci în cauză au invocat, în mai multe rânduri, prezența unor informații confidențiale și a unor secrete de afaceri în comunicarea privind obiecțiunile. În special, prin scrisoarea din 27 octombrie 1993, adresată Comisiei, și în cursul audierii din 28 octombrie 1993, NVB, asociația olandeză a băncilor, protestase împotriva trimiterii comunicării privind obiecțiunile către NUON și Mega Limburg, susținând în special că această comunicare conținea secrete de afaceri și că, prin urmare, un astfel de document nu putea fi transmis, în versiunea sa integrală, unor întreprinderi terțe. În plus, după ce Comisia a exclus expres, prin scrisoarea din 23 septembrie 1994, orice piedică pentru prezentarea în justiție a acestui document de către NUON și Mega Limburg, Postbank i-a solicitat să revină asupra acestei decizii, reamintind că acea comunicare privind obiecțiunile se baza pe informații pe care NVB și pârâta însăși le „calificaseră în mod expres drept secrete de afaceri”. Comisia consideră în schimb că versiunea comunicării privind obiecțiunile pe care a transmis-o societăților NUON și Mega Limburg, întrucât nu includea anexele, nu conține niciun secret de afaceri. Pe de altă parte, contrar contestațiilor reclamantei și ale NVB, Comisia a transmis acest document societăților NUON și Mega Limburg. Prin urmare, aceasta nu a informat băncile în cauză despre faptul că aceste două întreprinderi menționate anterior îi solicitaseră dreptul de a prezenta acest document în cadrul unei proceduri naționale și, în final, nu le-a transmis răspunsul său afirmativ decât după ce a comunicat decizia atacată societăților NUON și Mega Limburg.

89 Pentru a aprecia dacă, în acest context, comportamentul Comisiei implică o încălcare a secretului profesional, astfel cum susține Postbank, trebuie remarcat că articolul 214 din tratat și articolul 20 alineatul (2) din Regulamentul nr. 17 nu impun acestei instituții să interzică întreprinderilor terțe să prezinte, în cadrul unei proceduri judiciare naționale, documentele primite în cursul procedurii în fața Comisiei, care conțin informații confidențiale și secrete de afaceri. Aceste dispoziții, chiar dacă împiedică întreprinderile să transmită aceste documente unor terți, nu interzic deloc comunicarea acestora către instanțele naționale. Astfel, pe de o parte, articolul 20 alineatul (2) nu se aplică în speță din moment ce, astfel cum s-a subliniat deja, orice formă de cooperare directă sau indirectă între Comisie și autoritățile judiciare naționale nu intră în domeniul de aplicare a acestui regulament. Pe de altă parte, articolul 214 din tratat, care interzice tuturor funcționarilor și agenților instituțiilor să divulge unor terți informații confidențiale și secrete de afaceri, nu poate fi interpretată în sensul că, în temeiul obligației de a respecta secretul profesional, Comisia este obligată să interzică întreprinderilor orice prezentare, în fața instanțelor naționale, a unor documente primite în cursul procedurii administrative. O asemenea interpretare ar putea compromite cooperarea între autoritățile judiciare naționale și instituțiile comunitare, astfel cum este prevăzută la articolul 5 din tratat, și mai ales să afecteze dreptul operatorilor economici la o protecție jurisdicțională efectivă. Mai precis, într-un caz precum cel din prezenta speță, aceasta ar priva anumite întreprinderi de protecția, de către instanțele naționale, a drepturilor care le sunt atribuite în temeiul efectului direct al articolelor 85 și 86 din tratat.

90 Cu toate acestea, oferind cooperarea sa instanțelor naționale, Comisia nu poate în niciun caz să slăbească garanțiile conferite persoanelor de drept privat prin dispozițiile comunitare referitoare la secretul profesional (a se vedea hotărârea *Delimitis*, citată anterior, punctul 53). Respectarea acestor garanții impune Comisiei, sesizată de o întreprindere printr-o cerere privind exercitarea dreptului de a prezenta în fața acestor instanțe documente conținând informații confidențiale și secrete de afaceri, să ia toate precauțiile necesare ca să nu aducă atingere deloc dreptului întreprinderilor respective la protecția acestor informații, prin intermediul și în cursul transmiterii acestor documente instanței naționale. Aceste precauții pot consta, în special, în a semnală acesteia documentele sau pasajele din documente care conțin informații confidențiale și secrete de afaceri. Astfel cum a fost amintit deja, în continuare îi revine instanței naționale sarcina de a garanta protecția caracterului confidențial sau de secrete de afaceri ale acestor informații.

91 În special, într-un caz precum cel din speță în care, în cursul procedurii administrative, întreprinderile respective au invocat existența unor secrete de afaceri, Comisia trebuie, în conformitate cu norma generală formulată în Hotărârea *Akzo Chemie/Comisia*, citată anterior, să pună aceste întreprinderi în posibilitatea de a-și susține propriul punct de vedere. Aceasta trebuie în special să le ofere posibilitatea atât de a semnală pasajele din documente a căror transmitere către instanța națională, în absența oricărei precauții, ar putea să le cauzeze un prejudiciu, cât și de a indica natura și amploarea acestui prejudiciu.

92 Din ansamblul considerațiilor care preced reiese că, în contradicție cu afirmațiile reclamantei, în cadrul procedurii de aplicare a normelor comunitare în domeniul concurenței, Comisia nu a încălcat, în principiu, articolul 214 din tratat atunci când s-a abținut să interzică instanțelor naționale comunicarea unor documente conținând informații de afaceri confidențiale și secrete. Această instituție încalcă obligația sa de a respecta secretul profesional numai dacă permite transmiterea documentelor către autoritățile judiciare naționale fără să ia precauțiile necesare, inclusiv, dacă este necesar, de natură procedurală, în vederea protecției eventualului caracter confidențial sau de secret de afaceri al acestor informații.

93 Cu toate acestea, în anumite cazuri, este posibil ca, deși Comisia ia toate precauțiile menționate anterior, protecția terților și a Comunităților să nu poată fi asigurată integral. În aceste cazuri excepționale, Comisia poate, în conformitate cu jurisprudența Curții, să refuze să comunice documente autorităților judiciare naționale. Un astfel de refuz se justifică exclusiv atunci când constituie singura măsură aptă să asigure „protecția drepturilor terților”, care, în principiu, revine instanțelor naționale, sau „când divulgarea acestor date este în măsură să împiedice funcționarea și independența Comunităților”, a cărui apreciere este, în schimb, o competență exclusivă a instituțiilor comunitare interesate (a se vedea, în acest sens, Ordonanța Curții din 6 decembrie 1990, Zwartveld ș.a., C-2/88 Imm., Rec., p. I-4405, punctele 10 și 11 precum și Hotărârea Curții din 7 noiembrie 1985, Adams/Comisia, 145/83, Rec., p. 3539, punctele 43 și 44).

94 În cazul de față, în care băncile, părți în cadrul procedurii administrative, au manifestat în mai multe rânduri opoziția lor față de o eventuală divulgare a informațiilor cuprinse în special în comunicarea privind obiecțiunile, este necesar să se constate că, deși contestă prezența unor secrete de afaceri în documentele în cauză, Comisia ar fi trebuit să examineze atent punctul de vedere al acestor întreprinderi referitoare la prezentarea în justiție a acestor documente și să ia toate precauțiile necesare pentru ca interesul întreprinderilor respective de nedivulgare a informațiilor pe care le conțin să fie protejat. Mai precis, având în vedere faptul că, în cursul procedurii administrative, pe de o parte, această instituție transmisese comunicarea privind obiecțiunile societăților NUON și Mega Limburg fără să pună întreprinderile implicate, în special Postbank, în posibilitatea de a-și susține propriul punct de vedere cu privire la prezența, în acest document, a unor secrete de afaceri (în contradicție cu Hotărârea Akzo Chemie/Comisia, citată anterior, punctul 29) și, pe de altă parte, că NVB a semnalat prezența unor asemenea secrete după ce a luat cunoștință de transmiterea acestei comunicări privind obiecțiunile către întreprinderile menționate, pârâta ar fi trebuit să informeze băncile, vizate de acest document, despre cererea societăților NUON și Mega Limburg referitoare la prezentarea comunicării privind obiecțiunile și a procesului-verbal de audiere în cadrul procedurilor judiciare naționale. În plus, având în vedere eventualele observații ale băncilor referitoare la prezența unor secrete de afaceri în aceste documente, aceasta ar fi trebuit să notifice de îndată acestor bănci o decizie motivată în mod corespunzător.

95 Din moment ce Comisia trebuia, în scopul transmiterii comunicării privind obiecțiunile și a procesului-verbal de audiere a unor întreprinderi terțe, că va urma procedura indicată de Curte în Hotărârea Akzo Chemie/Comisia, citată anterior, și că aceasta s-a abținut să procedeze astfel, această instituție era totodată, cu atât mai mult, obligată prin urmare, după ce a fost sesizată de unele dintre aceste întreprinderi printr-o cerere de „autorizare” a prezentării acestor documente în cadrul procedurilor judiciare naționale, să adopte măsurile necesare pentru a evita orice risc de divulgare a secretelor de afaceri eventual conținute în aceste documente. Însă, reiese din dosar că pârâta nu a informat reclamanta despre această cerere a NUON și Mega Limburg și că nu a comunicat răspunsul său afirmativ decât la patru zile după ce l-a transmis acestor întreprinderi.

96 Rezultă că, în speță, Comisia a încălcat obligația sa privind secretul profesional, prin abținerea sa de la a pune Postbank în posibilitatea de a prezenta punctul său de vedere cu privire la prezentarea în justiție a documentelor în cauză și prin omisiunea de a adopta toate măsurile destinate protecției caracterului confidențial sau de secrete de afaceri al acestor informații a căror protecție fusese, în schimb, solicitată de către băncile în cauză.

97 A doua parte a primului motiv din prezenta acțiune este așadar întemeiată.

98 În aceste condiții, decizia Comisiei, conținută în scrisoarea din 23 septembrie 1994 și confirmată prin scrisoarea din 3/4 octombrie 1994 trebuie să fie anulată, fără a fi necesar să se hotărască în privința celorlalte motive invocate de reclamantă.

Cu privire la cheltuielile de judecată

99 În conformitate cu articolul 87 alineatul (2) din Regulamentul de procedură, partea care cade în pretenții este obligată, la cerere, la plata cheltuielilor de judecată. Întrucât Comisia a căzut în pretenții și întrucât reclamanta a cerut acest lucru, pârâta trebuie obligată la plata cheltuielilor de judecată.

Pentru aceste motive,

TRIBUNALUL (Camera întâi extinsă)

declară și hotărăște:

- 1) Se anulează decizia Comisiei conținută în scrisorile din 23 septembrie 1994 și 3/4 octombrie 1994 adresate, respectiv, întreprinderilor NUON Veluwe Nutsbedrijven NV și Maatschappij Elektriciteit en Gas Limburg NV și Consiliului Postbank NV.**
- 2) Obligă Comisia la plata cheltuielilor de judecată.**

Saggio

Bellamy

Kalogeropoulos

Tiili

Moura Ramos

Pronunțată astfel în ședință publică la Luxemburg, 18 septembrie 1996.

Grefier
H. Jung

Președinte
A. Saggio